

Quarterly Journal of Village and Space Sustainable Development

Spring 2022, Vol.3, No.1, pp 81-100

doi [10.22077/vssd.2022.5115.1084](https://doi.org/10.22077/vssd.2022.5115.1084)

Designing an Open Innovation Pattern Based on Entrepreneurial Development Approach: A Case Study of Cross-Border Rural Cooperatives Inflicted by the COVID19- Pandemic

Masoumeh Ayeneh¹, Mohammad ali Mokhtari², Mahdi Hosseinpour^{3*}, Mohsen Aazami⁴

1 M.Sc. in Business Management, Marketing Orientation, Payam Noor University, Kermanshah, Iran.

2 Assistant Professor Management Department, Edalat University, Tehran, Iran.

3 Assistant Professor, Department of Management and Entrepreneurship, Faculty of Social Sciences and Education, Razi University, Kermanshah, Iran.

4 Assistant Professor Management Department, Payam Noor University, Tehran, Iran.

*Corresponding author, Email: m.hosseinpour@razi.ac.ir

Keywords:

Open Innovation, Rural Cooperatives, Entrepreneurial Development, the COVID19- Pandemic.

Abstract

The main purpose of this research is to design an open innovation pattern via adopting an entrepreneurial development approach in cross-border rural cooperatives negatively influenced in the COVID-19 crisis, using grounded theory. Semi-structured interviews were used as the data collection tool, and the participants of the research were the professors of economy, management and entrepreneurship departments in Iranian universities and directors of rural cooperatives. Nine people were interviewed via purposive sampling. The selection of samples was made according to the snowball process and continued until theoretical saturation. The analysis was investigated using open coding method, axial coding, and selective coding, taking into account the requirements for each of these stages. In order to ensure validity and reliability, member checking and intra-subject agreement were adopted. During the interviews, reliability was also evaluated, taking into account the percentages reported by two individuals. The Factors influencing the design of an open innovation pattern based on entrepreneurial development approach are economic factors, organizational factors, environmental factors, technological factors, creating competitive advantage, rules and regulations, innovation, and strategic implementation. Based on the findings of this research, organizational, environmental, strategic, economic and environmental factors are among the most important factors affecting the development of innovation in modern organizations, and organizations need to pay attention to them to develop open innovation. Open innovation theory has expanded itself beyond the internal perspective proposed by the available knowledge management literature and suggests that firms should use internal and external knowledge. Therefore, new innovative models show that new forms of interaction and cooperation are required for the development of new products and processes.

Received:

06/Feb/2022

Accepted:

25/Apr/2022

How to cite this article:

Ayeneh, M., Mokhtari, M., Hosseinpour, M., & Aazami, M. (2022). Designing an Open Innovation Pattern Based on Entrepreneurial Development Approach: A Case Study of Cross-Border Rural Cooperatives Inflicted by the COVID-19 Pandemic. *Village and Space Sustainable Development*, 3(1), 81-100. [10.22077/vssd.2022.5115.1084](https://doi.org/10.22077/vssd.2022.5115.1084)

Copyright: © 2022 by the authors. Licensee Quarterly Journal of Village and Space Sustainable Development. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

فصلنامه روستا و توسعه پایدار فضای

دوره سوم، شماره اول، بیانی نهم، بهار ۱۴۰۱، صفحات ۸۱-۱۰۰

10.22077/vssd.2022.5115.1084

doi

طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه (مطالعه موردی: تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در همه‌گیری کووید ۱۹)

معصومه آینه^۱، محمد علی مختاری^۲، مهدی حسین پور^{۳*}، محسن اعظمی^۴

۱. کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، گرایش بازاریابی، دانشگاه پیام نور، کرمانشاه، ایران.

۲. استادیار گروه مدیریت، دانشگاه عدالت، تهران، ایران.

۳. استادیار گروه مدیریت و کارآفرینی، دانشکده علوم اجتماعی و تربیتی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۴. استادیار گروه مدیریت، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول، ایمیل: m.hosseinpour@razi.ac.ir

چکیده

واژگان کلیدی:

نوآوری باز، تعاونی روستایی، توسعه کارآفرینانه، همه‌گیری کووید ۱۹.

هدف اصلی پژوهش، طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا بود که با روش داده‌بندی انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و مشارکت کنندگان پژوهش اساتید گروه اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی دانشگاه و روسای تعاونی‌های روستایی بود. نمونه‌گیری به روش هدفمند انجام شد که از ۹ نفر مصاحبه به اشاع نظری ادامه داشت. تحلیل با نمونه طبق فرایند گلوله بر فی پیش رفت و ترسیدن به اشباع نظری ادامه داشت. تحلیل با استفاده از روش کد کذاری باز، کد گذاری محوری و کد گذاری انتخابی و ملزومات انجام هر یک از این مراحل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این پژوهش جهت اطمینان از روایی و پایایی از روش تطبیق توسط اعضا و روش توافق درون موضوعی شد. در طول مصاحبه‌ها نیز توجه به درصد های گزارش داده شده توسط دو نفر شناسه گذار، پایایی ارزیابی شد. عوامل مؤثر در طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه عبارتند از: عوامل اقتصادی، عوامل سازمانی، عوامل محیطی، تکنولوژیک، ایجاد مزیت رقابتی، قوانین و مقررات، نوآوری و پیاده‌سازی استراتژیک. در ادامه بر مبنای یافته‌های پژوهش عوامل سازمانی، محیطی، استراتژیک، اقتصادی و محیطی از جمله مهم‌ترین و اساسی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه نوآوری در سازمان‌های امروزی هستند که توجه به آنها زمینه لازم را برای رشد و توسعه نوآوری باز در این سازمان‌ها را فراهم می‌سازد. نظریه نوآوری باز از دیدگاه داخلی مطرح شده توسط ادبیات مدیریت دانش فراتر رفته است و پیشنهاد می‌کند که شرکت‌ها باید از دانش‌های داخلی و خارجی استفاده کنند. بنابراین، مدل‌های نوآورانه جدید نشان می‌دهد که اشکال جدیدی از تعاملات و همکاری برای توسعه محصولات و فرآیندهای جدید است.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۱۱/۱۷

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۱/۰۱/۱۱

۱- مقدمه

اقتصاد روستایی با توجه به تامین کالاهای ضروری و اساسی یک کشور به عنوان بنیان اقتصادی محسوب می‌گردد. بنابراین هرگونه تزلزل در این نوع اقتصاد می‌تواند عاقب بسیاری بر سایر ابعاد اقتصادی داشته باشد. شیوع ویروس کرونا تاثیرات مختلفی را بر وضعیت اقتصادی روستایی بر جای گذاشته است (ربیعی و تک روستا، ۱۴۰۰). از آن جایی که بنگاههای کوچک و متوسط به دلیل عدم دسترسی کافی به منابع با محدودیت‌های بیشماری روبرو می‌شوند، فعالیت‌هایشان با ریسک‌پذیری و درجه بالاتری از نوآوری همراه است. به طوری که فعالیت‌های کارآفرینانه را بیشتر در شرکت‌های کوچک و متوسط می‌توان مشاهده کرد (شمس الدینی و موسوی، ۱۳۹۴). کسب و کارهای کوچک و متوسط به دلیل سادگی در ساختار سازمانی، از انعطاف‌پذیری فراوانی در برابر تغییرات و سرعت قابل قبولی در انجام فعالیت‌ها برخوردارند. دولت باید به منظور اطمینان از توسعه و به ویژه توسعه روستایی، فرصت‌های یکسانی برای تحرک اجتماعی، مشارکت در تصمیم‌گیری و امنیت فراهم کنند (فیض آبادی و زاهدی، ۱۳۹۷). از آنجایی که تعامل روستایی بخشی از کسب و کارهای کوچک و متوسط است بنابراین موفقیت کسب و کارهای کوچک و متوسط، به میزان اهمیتی که به نوآوری می‌دهند بستگی دارد. با توجه به سهم این شرکت‌ها در اقتصاد، این موضوع تا حدی نگران کننده نیز می‌باشد و کسب و کارهای کوچک و متوسط با مشکلات متعددی، نظیر محدودیت منابع روبرو هستند که مانع از ارائه و تجاری کردن محصولات یا سرویس‌ها یا فرآیندهای جدید می‌گردد (حسینی و همکاران، ۱۳۹۷). کارآفرینی روستایی برای شکل‌گیری تحت تاثیر نیروهای بیرونی و درونی است که هر یک به ایجاد چالش‌هایی در جامعه روستایی امروز منجر می‌شود. این محیط‌ها بر حسب منابع و فرصت‌های موجود، هدایت‌کننده اهداف توسعه هستند (احمدی و همکاران، ۱۳۹۸). اقدام در قالب نوآوری باز به نیروها و امکانات درونی و بیرونی مตکی است؛ ولی موفقیت در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و ... مستلزم مشارکت و همکاری با تعاملی‌های روستایی است که در حوزه‌های شرکت‌های کوچک و متوسط فعال در مناطق روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا هیچ الگویی وجود ندارد، همچنین با توجه به مطالب بیان شده، دستیابی به اشتغال از طریق کسب و کارهای کوچک و متوسط در تعاملی‌های روستایی به عنوان یکی از مؤثرترین راههای موجود برای حفظ و افزایش سطح اشتغال کشور، مورد توجه سیاستمداران می‌باشد. بنابراین با توجه به ضرورت موضوع، و فقدان پژوهش جامع در این باره، به مساله اصلی در خصوص طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه، پرداخته شده است.

۲- بنیان نظریه‌ای

نوآوری توجه بسیاری از دانشمندان و محققان از رشته‌های مختلف را به خود جلب کرده است. نوآوری اهمیت بسیار زیادی را در سازمان‌های پر از تغییر و تحول امروزی برای رقابت با سازمان‌ها و شرکت‌های رقیب و ماندن در چرخه تحولات پیدا کرده است، چرا که نوآوری به عنوان عامل مهم و حیاتی سازمان‌ها به منظور ایجاد ارزش و مزیت رقابتی پایدار در محیط پیچیده و متغیر امروزی می‌باشد (پرهیزکار و همکاران، ۱۳۹۲). نوآوری موضوعی بسیار مهم در مطالعه اقتصاد، فناوری، جامعه‌شناسی و مهندسی است. همچنین توانایی و قابلیت شرکت‌ها برای کشف و بهره‌برداری از نوآوری‌های خارجی، فرصت‌های کسب و کار با قابلیت تجاری شدن را بالا می‌برد (مدهوشی و کیاکجوری، ۱۳۹۶). در عصر حاضر شرایط محیطی به گونه‌ای تغییر یافته است که کسب و کارهای موجود را جهت دستیابی به موفقیت به سمت اتحاد راهبردهای کارآفرینانه سوق می‌دهد. زیرا فعالیت کارآفرینانه شامل نوآوری، ریسک‌پذیری و عملکردهای بیش فعالانه

است(صفدری رنجبر و همکاران، ۱۳۹۳). به منظور ایجاد محیط مساعد جهت کارآفرینی شرکت‌های کوچک و متوسط ایجاد بستر قانونی حمایتی لازم است. دولت باستی با شرکت‌های کوچک و متوسط ارتباط قانونی برقرار کند، زیرا شرکت‌های کوچک و متوسط همانند شرکت‌های بزرگ به راحتی نمی‌توانند با دولت ارتباط برقرار کرده و نیاز خود را برطرف کنند. رشد کارآفرینی در شرکت‌های کوچک و متوسط، تحت تأثیر میزان عجین شدن فرهنگ با کارآفرینی و نوآوری است. ایجاد نگرش مثبت به کارآفرینی در سطوح مختلف جامعه، تشویق دانشگاه‌ها به برگزاری دوره‌های آموزش عمومی کارآفرینی، ایجاد دوره‌های کارورزی دانشگاهی در شرکت‌های کوچک و متوسط می‌تواند به رشد کارآفرینی کمک کند(داوری و رضایی، ۱۳۸۵). از آن جایی که کارآفرینی به عنوان راه چاره و علاج معضل بیکاری مطرح بوده و خود اشتغالی به عنوان برجسته‌ترین دستاورد کارآفرینی مطرح است به نظر می‌رسد که توسعه کارآفرینی و ترویج فرهنگ کارآفرینی در کشور یک ضرورت جدی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است(احمد امینی و همکاران، ۱۳۸۹). کارآفرینی به عنوان مهمترین سلاح پیشرفت اقتصادی کشورهای در حال توسعه می‌تواند نقش ارزشمندی در توسعه اقتصادی جهان سومی‌ها ایفا نماید(مرادیان و همکاران، ۱۴۰۰). کارآفرین روستایی یکی از ورودی‌های مهم در توسعه اقتصادی یک کشور و مناطق داخل آن است. در رویکرد کارآفرینی روستایی، کارآفرینان باید به عنوان عامل محرک اقتصادی به وسیله سیاستگذاران، حکومت‌های محلی و ملی، بخش خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد و موسسه‌های مختلف توسعه که به نوعی با جامعه روستایی و فعالیت‌های اقتصادی آن در ارتباط هستند به کار گرفته شود(ایمانی و عظیمی، ۱۴۰۰).

اما در زمان کنونی که جامعه درگیر کرونا ویروس هست باید اذعان داشت که جامعه کنونی، دارای دانش و آگاهی نسبی در این مورد بوده که بیشتر جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی را شامل می‌شود. در جامعه روستایی مهمترین شرط اصلی برای کنترل شیوع کرونا، کاهش حداکثری تعاملات اجتماعی غیرضروری است که هماهنگی با اهالی روستا برای زمینه‌سازی جهت سفر نکردن وابستگان و آشنایان به روستا از موارد مهمی است که روابط اجتماعی و فردی جامعه روستایی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. توانایی جامعه روستایی مورد مطالعه در پی بردن به مفهوم مقوله کرونا ویروس و تبیین آن بیشتر در حوزه اقتصادی نشانگر پرنگ عدم امید به آینده و تشویق خانوارها برای تصمیم به پسانداز زیاد و در اولویت قرار ندادن خرید غیرضروری بوده و آنچه در این بین بیشتر خودنمایی می‌کند آسیب دیدن اقامتگاه‌های گردشگری روستایی در بین کسب و کارهای روستایی است و سیاست‌های جبرانی که دولت در زمینه شیوع کرونا کرده ناکافی است(کریم زاده و همکاران، ۱۳۹۹).

کرونا ویروس و تأثیر آن بر کسب و کارهای کوچک و متوسط: کرونا ویروس خانواده بزرگی از ویروس‌ها هست که از ویروس سرماخوردگی معمولی تا عامل بیماری‌های شدیدتری همچون سارس، مرس و کووید ۱۹ را شامل می‌شود(صاحب نیا و کریمی، ۱۳۹۹). شیوع این بیماری اثرات جبران‌ناپذیری را برای اقتصادها، بازارهای مالی و کسب و کارها به خصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط به همراه داشته است. در شرایط پاندومی(بحران کرونا) سیاست مشترک به کار گرفته شده جهت کنترل ویروس، تعطیلی موقت کسب و کارهای غیر ضروری بوده است که این امر این بنگاه‌ها را با مشکلات بسیاری مواجه کرده و منجر به تعطیلی برخی از آنها شده است(رفعی، ۱۳۹۹). در شرایط بحران کنونی، بنگاه‌های کوچک و متوسط با فقدان اطلاعات و کمبود زمان به طور همزمان مواجه بوده که هر دو غیرقابل کنترل هستند. هرچه شرکت‌ها آمده‌تر، با تجربه‌تر و دارای انعطاف‌پذیری بیشتری باشند، نه تنها بقای خود را تضمین کنند بلکه از شرایط ایجاد شده کسب فرصت کنند(همان).

زندگی در دنیای کسب و کار امروز، رقابت در فناوری، مدیریت نوین و درگیری تعویض‌های با فعالیت‌های

چالش برانگیز(سرمایه‌گذاری، بیمه، صنایع کوچک و متوسط، امور مالی و...) باعث می‌شود که تعاونی‌ها به گونه‌ای حرفه‌ای در صدد کسب کارایی اقتصادی باشند. مدیران تعاونی‌ها باید فرصت را بشناسند و از آنها در راهبردهای کسب و کار استفاده کنند(مالکی، ۱۳۹۲). تعاون وسیله‌ای است برای افزایش و توزیع مجدد فرصت‌های مشارکت در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی و همیاری در توسعه و بهره‌مندی از آثار آن به ویژه آنکه مشارکت مردمی در برنامه‌ریزی‌های گوناگون برای توسعه روستایی، امری اجتناب‌ناپذیر است(همان). شرکت‌های تعاونی روستایی از جمله با سابقه‌ترین نهادهای جدید موجود در روستاهای کشور از جمله روستاهای مرزی کرمانشاه هستند که هر زمان با شروع برنامه‌ریزی در ایران به طور مستقیم فعالیت‌های اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی را آغاز کرده و روستاییان کشور را تحت تأثیر خود قرار داده‌اند(کریم، ۱۳۹۴). آبادانی و توسعه روستاهای، یکی از اهداف عالی انقلاب اسلامی بوده است. با توجه به وضعیت کنونی روستاهای کشور از جمله روستاهای مرزی، یکی از اهداف دولت ساماندهی امور روستایی و ایجاد بسترها لازم جهت تحقق توسعه پایدار می‌باشد. تشکیل تعاونی‌های روستایی یکی از گام‌هایی است که در این راستا برداشته شده است. این شرکت‌ها با عضویت افراد علاقه‌مند و واجد شرایط، روستا تشکیل می‌گردد(رضایی، ۱۳۹۳).

حسینی نیا و علی آبادی(۱۳۹۸) در تحقیقی آسیب‌شناسی زنجیره ارزش کارآفرینی در کسب و کارهای روستایی نوشتند، نبود سازوکار صحیح تامین منابع مالی برای کارآفرینان تعاون روستایی، عدم آموزش مهارت‌های کارآفرینی به اعضای تعاونی‌های روستایی، عدم مدیریت منابع انسانی در بخش کارآفرینی تعاون روستایی و ضعف مشاوره تخصصی در زمینه کارآفرینی در تعاونی‌های روستایی می‌باشد. یزدانی و همکاران(۱۳۹۷) در تحقیقی به تأثیر نوآوری بر توسعه روستایی با تأکید بر نقش میانجی کارآفرینی روستایی بررسی کردند و دریافتند که کارآفرینی روستایی را شناسایی فرصت‌های جدید، نوآوری و خلاقیت در فعالیت‌های کشاورزی و غیر کشاورزی، استفاده بهینه و نوآورانه از منابع روستا در راستای توسعه پایدار روستا می‌دانند. آنچه در نهایت می‌توان برای کارآفرینی روستایی به کار برد عبارت است از: بکار گیری نوآورانه منابع و امکانات روستا در راستای شکار فرصت‌های کسب و کار است. هاشمی دهقی(۱۳۹۳) در تحقیق نوآوری باز و ضرورت پیاده‌سازی آن در سازمان‌ها به این نتیجه رسید که بسیاری از بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی بزرگ، متوسط و کوچک بدون واحد تحقیق و توسعه کاربردی برای دستیابی به فناوری‌های نوآور محور هستند و اجرای طرح نوآوری باز در کشور می‌تواند تعامل پویا و دوسویه بین صاحبان نوآوری و کارفرمایان تولیدی، تمامی ظرفیت‌های نهفته کشور به ویژه دانشگاه‌ها و استادان و دانشجویان ایجاد کند. کریم(۱۳۹۴) چالش‌های شبکه‌های تعاونی روستایی ایران را مورد بررسی قرار داد و دریافت که عضویت در شرکت‌های تعاونی بیشتر اعضا از روی اجبار در زمان اصلاحات ارضی و یا به منظور تامین نیازهای خود در عضویت تعاونی درآمده‌اند؛ به همین دلیل میزان مشارکت اعضا در فعالیت‌های تعاونی بسیار محدود گشته است. همچنین یکی از چالش‌هایی که در تعاونی‌های روستایی با آن رو به رو هستند عدم ارتباط سازمان‌های دولتی و غیر دولتی با تعاونی‌های روستایی است.

Rawals (2020) در مقاله‌ای با عنوان تأثیر کووید ۱۹ بر کشاورزی و اقتصاد روستایی بیان می‌کند، برنامه‌ریزی و آماده‌سازی دولت مرکزی برای مقابله با بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ ضربه بزرگی به اقتصاد هند وارد کرده و مشکلات عظیمی را برای مردم کارگر کشور به وجود آورده است. اقتصاد روستایی بیشترین ضربه را به این کشور وارد کرده است. Becker and Eube(2018) شناسایی و بررسی عوامل موثر بر موفقیت نوآوری باز را بررسی کردند و دریافتند که نقش دولت و شرکت‌ها در تحقیق و موفقیت نوآوری باز مورد توجه قرار گرفته است. Bogers and et.al(2018) در زمینه تحقیق نوآوری باز در نشست سالانه آکادمی مدیریت به ارائه

دیدگاه‌های اصلی و موضوعاتی که در تحقیقات در مورد نوآوری باز ظاهر می‌شوند و فرصت‌هایی برای تحقیقات آینده در مورد نوآوری باز پیشنهاد کردند به ویژه مقوله‌هایی که در حوزه‌های تحقیقاتی هستند تا کنون در انزوا توسعه یافته‌اند. Popa & et.al(2017) بررسی ادبیات تجربی مربوط به ارزیابی تأثیر سوابق سازمانی و جو نوآوری در نوآوری باز و همچنین تأثیر پیامدهای آن بر عملکرد شرکت‌های کوچک و متوسط را بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که عوامل سازمانی مانند شیوه‌های مبتنی بر تعهد منابع انسانی بر جو نوآوری تأثیر مثبتی دارد و جو نوآوری به روش‌های نوآوری کمک می‌کند. Pervan & et.al(2015) در تحقیقی بررسی تعدادی از عوامل محیطی در حمایت از نوآوری باز در بنگاه‌های کوچک و متوسط در حال ظهور در بازار ایالات متحده را مورد بررسی قرار دادند و دریافتند که اهمیت پشتیبانی و پویایی بازار بر نوآوری در این شرکت‌ها، منابع مالی و همکاری علمی و صنعتی را پشتیبانی نمی‌کند. نهایتاً اینکه نوآوری به توسعه اقتصادی محلی ارتباط دارد و با سیاست‌ها و برنامه‌های خاص پشتیبانی می‌شود. Hisrich & et.al(2005) در کتاب رشد پایدار کارآفرینی آورده است که کارآفرینی را پیوند خلاقیت و نوآوری با نیازمندی‌ها و فرصت‌های بازار می‌دانند، نوآوری یه عنوان یکی از ارکان کارآفرینی شناخته می‌شود.

بر اساس اینکه در این پژوهش به دلیل ماهیت اکتشافی بودن آن، اطلاعات و آگاهی زیادی نداریم و به دنبال کشف و طراحی الگو هستیم به جای فرضیات از سوال زیر استفاده می‌شود:

پرسش اصلی

الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه‌ی کارآفرینانه در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا چگونه است؟

پرسش‌های فرعی

شرایط (علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر) و راهبردهای مؤثر بر نوآوری باز در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا چیست؟

پیامدهای نوآوری باز در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا چیست؟

روش، تکنیک و فلکمرو

پژوهش حاضر در چارچوب رویکرد کیفی و با بکارگیری روش داده بنیاد صورت گرفته است. روش اجرای این پژوهش با انجام مصاحبه نیمه‌ساختاریافته از نمونه انتخاب شده است. جامعه آماری کلیه اساتید گروه اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی و روسای تعاونی‌های روستایی مرزی استان کرمانشاه در سال ۱۴۰۰ بودند. روش نمونه‌گیری به صورت راهبردی و هدفمند بوده است. همه افراد مورد مطالعه کسانی هستند که باید پدیده مورد مطالعه را تجربه کرده باشند. روش جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه نیمه ساختار یافته است. در این مطالعه از ۹ نفر مصاحبه شد که از این تعداد ۵ نفر از آنها اساتید گروه اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی دانشگاه‌ها و ۴ نفر هم روسای تعاونی‌های روستاهای مرزی بودند. انتخاب نمونه طبق فرایند گلوله برفی پیش رفت و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت. روش تحلیل داده‌های این پژوهش استفاده با از روش کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی و ملزومات انجام هر یک از این مراحل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این پژوهش جهت اطمینان از روایی و پایایی سوالات مصاحبه از روش تطبیق توسعه اعضا و روش تافق درون موضوعی استفاده شده است به این صورت که پایایی به سازگاری یافته‌های پژوهش اطلاق می‌شود. در طول مصاحبه‌ها نیز توجه به درصدهای گزارش داده شده توسط دو نفر شناسه‌گذار، روش تعیین پایایی تحلیل است. میزان یا درصد تافق درون موضوعی دو شناسه‌گذار باید ۶۰

درصد یا بیشتر باشد(بابایی فارسانی و همکاران، ۱۳۹۷).

۳- یافته‌ها و تحلیل داده‌ها

محاسبه پایایی بین دو شناسه‌گذار

برای محاسبه پایایی مصاحبه یا روش توافق درون موضوعی دو شناسه‌گذار، یکی از اساتید گروه مدیریت آشنا به تحلیل مضمون درخواست شد تا به عنوان شناسه‌گذار ثانویه در پژوهش مشارکت کند و در ادامه، پژوهشگر به همراه این همکار پژوهش، سه مصاحبه را شناسه‌گذاری کرد و درصد توافق درون موضوعی را با استفاده از فرمول زیر محاسبه کرد:

$$\text{درصد توافق درون موضوعی} = \frac{\text{تعداد توافقات} \times 2}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100$$

فرمول ۱. روش محاسبه پایایی بین دو شناسه‌گذار (بابایی فارسانی و همکاران، ۱۳۹۷)

جدول ۱. محاسبه پایایی بین دو شناسه‌گذار

ردیف	عنوان	تعداد کل شناسه‌ها	تعداد عدم توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی آزمون
۱	مصاحبه سوم	۲۳	۹	۵	% ۷۸
۲	مصاحبه ششم	۳۵	۱۴	۷	% ۷۰
۳	مصاحبه نهم	۲۰	۷	۶	% ۸۰
	جمع کل	۷۸	۳۰	۱۸	% ۷۶

یافته‌های جدول شماره ۱ نشان دهنده این است که کل شناسه‌ها که توسط پژوهشگر و همکار به ثبت رسیده است برابر با ۷۸، تعداد کل توافقات برابر با ۳۰ و تعداد عدم توافقات برابر با ۱۸ است. از آنجایی که باید پایایی بالای ۶۰ درصد باشد تا قابل قبول شود پایایی کل این پژوهش ۷۶ درصد می‌باشد که نشان از پایایی قایل قبول است.

کدگذاری باز مصاحبه

ابتدا مصاحبه‌های مكتوب به طور کامل پیاده شد، متن مصاحبه‌ها خط به خط مطالعه و مفهوم‌گذاری شد. مفاهیم شامل کلمه‌ها و عبارت‌هایی بود که تجربه‌های مطالعات کلیدی را در خصوص طراحی طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه(مورد مطالعه: تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا) را منعکس می‌نمود. در ادامه جدول نهایی کدگذاری باز مصاحبه تحلیل شده ارائه شده است.

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌کنید، مصاحبه‌ها در قالب ۳۶ کد اولیه تنظیم شد.

جدول ۲. کدگذاری اولیه

ردیف	نکات کلیدی	شماره کد	کد اولیه(مفهوم)
۱	● انجام تحقیقات در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، قانونی، تکنولوژی و محیط‌	A1	انجام تحقیقات در تمام حوزه‌ها
۲	● موانع قانونی ● دولتی بودن اقتصاد کشوری	A2	موانع قانونی و دولتی
۳	● تشکیل کمیته‌ها، تشکیل پنجره واحد بازارنده ● تشکیل پنجره واحد	A3	تشکیل کمیته‌ها، تشکیل پنجره واحد
۴	● کارآفرین موتور محرکه اقتصادی	A4	مотор محرکه اقتصادی
۵	● سرمایه‌گذاری در کسب و کار جدید ● نوآوری در فرایند کاری و تولید محصولات با ارائه خدمات بکارگیری روش‌ها و تکنولوژی‌های جدید در تولید محصولات و ارائه خدمات با تأکید بر فناوری‌های نوین دیجیتال ● اصلاح ساختار سازمانی ● ریسک‌پذیری ● تخصیص سریع منابع و روش‌های جسورانه از کسب مستمر تجارب ● پیشگام شدن و استفاده از فرصت‌های جدید ● مبارزه جویی رقابتی و به چالش کشیدن رقبا	B1	سرمایه‌گذاری، تولید محصولات جدید، اصلاح ساختار سازمانی، ریسک‌پذیری، تخصیص سریع منابع و روش‌های جسورانه، پیشگام شدن و استفاده از فرصت‌های جدید، به چالش کشیدن رقبا
۶	● فاصله فرهنگی و سازمانی ناشی از پیچیدگی و ابهام ذاتی دانش و فناوری ● عدم تعهد داخلی ● عدم وجود فناوری متناسب با شرایط سازمانی در بازار ● هزینه بر و زمان بر بودن تامین فناوری‌های جدید ● ترس و نگرانی در خصوص از دست دادن قابلیت‌های نوآورانه ● پیچیدگی حقوق مالکیت فکری و نگرانی مرتبط با نقض آن ● مشکلات مربوط خردباران و انتظارات مشتریان ● محدودیت در بازارهای مربوط به دانش و فناوری ● منابع مالی محدود در شرکت‌های کوچک و متوسط ● فقدان ساختار سازمانی مشخص ● نقض در نقش‌ها، وظایف، قابلیت‌های فرایندی ● ظرفیت جذب نامناسب برای پذیری نوآوری‌های بیرونی ● عدم وجود فرهنگ سازمانی مشخص ● مقاومت کارکنان در مقابل تغییرات احتمالی ● دشوار بودن مشارکت و تعامل با منابع بیرونی، دانش و فناوری شرکت‌های بزرگ ● عدم مشارکت اعضای تیم ● فقدان اطلاعات قانونی، اداری، بروکراسی اداری، قوانین و مقررات متضاد ● عدم وجود فرایند رسمی نوآوری ● عدم حمایت و پشتیبانی مدیران ارشد	B2	پیچیدگی و ابهام ذاتی دانش و فناوری، عدم تعهد داخلی، عدم وجود فناوری، هزینه بر و زمان بر بودن تامین فناوری‌های جدید، ترس و نگرانی در خصوص از دست دادن قابلیت‌های نوآورانه، پیچیدگی حقوق مالکیت فکری، مشکلات مربوط به خردباران و انتظارات مشتریان، محدودیت در بازارهای مربوط به دانش و فناوری، منابع مالی محدود در شرکت‌های کوچک و متوسط، فقدان ساختار سازمانی مشخص، نقض در نقش‌ها، وظایف، قابلیت‌های فرایندی، ظرفیت جذب نامناسب برای پذیری نوآوری‌های بیرونی، عدم وجود فرهنگ سازمانی مشخص، مقاومت کارکنان در مقابل تغییرات احتمالی، دشوار بودن مشارکت و تعامل با منابع بیرونی، دانش و فناوری شرکت‌های بزرگ، عدم مشارکت اعضای تیم، فقدان اطلاعات قانونی، اداری، بروکراسی اداری، قوانین و مقررات متضاد، عدم وجود فرایند رسمی نوآوری، عدم حمایت و پشتیبانی مدیران ارشد
۷	● تحلیل فاصله بین عوامل ساختاری و زمینه‌ای قبل از شروع کسب و کار ● برنامه‌ریزی استراتئیک، میان مدت و عملیاتی برای بهبود عوامل زمینه‌ای ● اجرای برنامه بهبود ● تغییر رفتار کارآفرینی در افراد و هدف‌گذاری آن، ایجاد بستر و زمینه اجتماعی و سیاسی مناسب ● فرهنگ‌سازی کارآفرینی در سازمان ● اموزش کارآفرین در سازمان و تأکید بر ابداع و خلاقیت در آموزش ● تحقیق و توسعه در سازمان ● حمایت از بخش تحقیق و توسعه در سازمان ● ایجاد فضا برای افراد خلاق و کارآفرین در سازمان ● ایجاد مرکز توسعه و کسب و کارهای کوچک و توسعه و کسب و کارهای کوچک و متوسط، حمایت مالی و معنوی	B3	تحلیل فاصله بین عوامل ساختاری و زمینه‌ای، برنامه‌ریزی استراتئیک، میان مدت و عملیاتی برای بهبود عوامل زمینه‌ای، اجرای برنامه بهبود، تغییر رفتار کارآفرینی در افراد و هدف‌گذاری آن، ایجاد بستر و زمینه اجتماعی و سیاسی مناسب، فرهنگ‌سازی کارآفرینی در سازمان، اموزش کارآفرین در سازمان و تأکید بر ابداع و خلاقیت در آموزش، تحقیق و توسعه در سازمان، حمایت از بخش تحقیق و توسعه در سازمان، ایجاد فضا برای افراد خلاق و کارآفرین در سازمان، ایجاد مرکز توسعه و کسب و کارهای کوچک و متوسط، حمایت مالی و معنوی

ردیف	نکات کلیدی	شماره کد	کد اولیه(مفهوم)
۸	● توسعه اقتصادی پیش شرط رشد اقتصادی جامعه است ● کارآفرینی با ایجاد اشتغال رابطه تنگاتنگی دارد، توزیع مناسب درآمدها و کاهش اضطراب اجتماعی اجتماعی امنیت شود ● کارآفرینی باعث بهره‌برداری از منابع کشور می‌شود ● کارآفرینی باعث بهبود کیفیت زندگی، کشف نیازها، خواسته‌ها و انتظارات افراد جامعه می‌شود ● کارآفرینی باعث ابداع و توسعه کالاها و ایجاد خدمات جدید در جامعه، کارآفرینی بهبود مزیت رقابتی و جهت‌گیری به سمت توسعه پایدار، (کاهش مشکلات اقتصادی از جمله فقر، ناسامانی‌های اجتماعی، فرهنگی، بیکاری دانشآموختگان دانشگاهی و معضلات مربوط به انبوی بیکاران جامعه می‌شود	B4	توسعه اقتصادی پیش شرط رشد اقتصادی جامعه، کارآفرینی با ایجاد اشتغال رابطه تنگاتنگی دارد، توزیع مناسب درآمدها و کاهش اضطراب اجتماعی اجتماعی امنیت شود ● کارآفرینی باعث بهبود کیفیت زندگی، کشف نیازها، خواسته‌ها و انتظارات افراد جامعه می‌شود ● کارآفرینی باعث ابداع و توسعه کالاها و ایجاد خدمات جدید در جامعه می‌شود ● کارآفرینی باعث بهبود مزیت رقابتی و جهت‌گیری به سمت توسعه پایدار، (کاهش مشکلات اقتصادی از جمله فقر، ناسامانی‌های اجتماعی، فرهنگی، بیکاری دانشآموختگان دانشگاهی و معضلات مربوط به انبوی بیکاران جامعه می‌شود
۹	● سازگاری با تغییرات محیطی ● داشتن قدرت رقابتی ● داشن نوآوری	C1	سازگاری با تغییرات محیطی، داشتن قدرت رقابتی، داشن نوآوری
۱۰	● دشوار بودن مشارکت و تعامل با منابع بیرونی، داشن و فناوری شرکت‌های بزرگ، (فقدان اطلاعات قانونی، عدم اداری، بروکراسی اداری، قوانین و مقررات متضاد)، عدم حمایت و پشتیبانی مدیران ارشد، فقدان ساختار سازمانی مشخص، محدودیت در بازارهای مربوط به داشن و فناوری، منابع مالی محدود در شرکت‌های کوچک و متوسط، (نقض در نقش‌ها، وظایف، قابلیت‌های فرآیندی)، عدم مشارکت اعضای تیم، طرفیت جذب نامناسب برای پذیری نوآوری‌های بیرونی، عدم وجود فرهنگ سازمانی مشخص، مقاومت کارکنان در مقابل تغییرات احتمالی، عدم وجود فرآیند رسمی نوآوری، پیچیدگی حقوق مالکیت فکری و نگرانی مرتبط با نقض آن، مشکلات مربوط خریداران و انتظارات مشتریان	C2	دشوار بودن مشارکت و تعامل با منابع بیرونی، داشن و فناوری شرکت‌های بزرگ ● فقدان اطلاعات قانونی، اداری، بروکراسی اداری، قوانین و مقررات متضاد ● عدم حمایت و پشتیبانی مدیران ارشد ● فقدان ساختار سازمانی مشخص ● محدودیت در بازارهای کوچک و متوسط ● منابع مالی محدود در شرکت‌های کوچک و متوسط ● عدم مشارکت اعضای تیم ● طرفیت جذب وظایف، قابلیت‌های فرآیندی ● عدم مشارکت اعضای تیم ● عدم وجود فرهنگ سازمانی مشخص ● مقاومت کارکنان در مقابل تغییرات احتمالی ● عدم وجود فرآیند رسمی نوآوری ● پیچیدگی حقوق مالکیت فکری و نگرانی مرتبط با نقض آن ● مشکلات مربوط خریداران و انتظارات مشتریان
۱۱	● مشارکت اعضای همکار و تیم ● داشتن توانایی تغییر و تحول کارآفرینانه ● داشتن خلاقیت و سطح داشن برای فرد کارآفرین ● وجود نوآوری و ارائه خدمات و محصولات تولیدی ● کارآفرینی باعث رشد اقتصادی، افزایش بهره‌وری و به وجود آمدن تکنولوژی کالاها و خدمات جدید	C3	مشارکت اعضای همکار و تیم ● داشتن توانایی تغییر و تحول کارآفرینانه ● داشتن خلاقیت و سطح داشن برای فرد کارآفرین ● وجود نوآوری و ارائه خدمات و محصولات تولیدی ● کارآفرینی باعث رشد اقتصادی، افزایش بهره‌وری و به وجود آمدن تکنولوژی کالاها و خدمات جدید
۱۲	● کارآفرینی باعث افزایش بهره‌وری و توزیع ثروت می‌شود	C4	کارآفرینی باعث افزایش بهره‌وری و توزیع ثروت
۱۳	● تغییرات محیطی داخلی و خارجی ● ایجاد هماهنگی بین عوامل خارجی ● ایجاد تعامل و همکاری، چارچوب دو سویه بین بخش داخلی و خارجی شرکت	D1	تغییرات محیطی داخلی و خارجی، ایجاد هماهنگی بین عوامل خارجی، ایجاد هماهنگی بین عوامل خارجی، ایجاد تعامل و همکاری، چارچوب دو سویه بین بخش داخلی و خارجی شرکت
۱۴	● عدم هماهنگی و همکاری بین بخش داخلی و خارجی ● مشکلات قوانین و مقررات ● عدم ایجاد ارتباط با فضای بیرون ● نبود چارچوب، منظم و قواعد مشخص ● نبود اعتماد بین شرکت، مشتریان، و تامین کنندگان	D2	عدم هماهنگی و همکاری بین بخش داخلی و خارجی، عدم ایجاد ارتباط با فضای بیرون، نبود اعتماد بین شرکت، مشتریان، و تامین کنندگان

ردیف	نکات کلیدی	شماره کد	کد اولیه(مفهوم)
۱۵	انتخاب مسیری که منافع شرکت، مشتریان و عرضه کنندگان و ... برای همه محیا شود	D3	منافع شرکت، مشتریان و عرضه کنندگان و ... برای همه محیا شود
۱۶	● داشتن قوانین و مقررات و چارچوب مشخص و دقیق ● همراستایی تمام گروه ها و ائتلاف ها در یک راستا ● یکی از ابزار های توسعه کشور مسیر رویکرد کارآفرینی است ● کارآفرینی باعث اقتصاد قوی می شود.	D4	داشت قوانین و مقررات و چارچوب مشخص و دقیق، همراستایی تمام گروه ها و ائتلاف ها در یک راستا رویکرد کارآفرینی ابزار توسعه کشور، اقتصاد قوی
۱۷	● دستیابی به مزیت رقبتی پایدار ● درک مفاهیم مختلف آموزش ● تحقیق و توسعه ● ساختارهای پشتیبانی ● انتقال فناوری ● مدیریت بازاریابی ● سرمایه گذاری ● برنامه ریزی بلندمدت ● تمرکز بر رفع نیازهای مشتریان ● مدیریت کارا ● کاهش هزینه ● قیمت تمام شده ● افزایش سهم بازار ● رشد سبد محصولات شرکت ● افزایش - سودآوری ● افزایش رقابت پذیری در بنگاه ● مدیریت زمان ● تخصص - گرایی	E1	دستیابی به مزیت رقبتی پایدار، درک مفاهیم مختلف، آموزش، تحقیق و توسعه، ساختارهای پشتیبانی، انتقال فناوری، مدیریت، بازاریابی، سرمایه گذاری، برنامه ریزی بلندمدت، تمرکز بر رفع نیازهای مشتریان، مدیریت کارا، کاهش هزینه، قیمت تمام شده، افزایش سهم بازار، رشد سبد محصولات شرکت، افزایش سودآوری، افزایش رقابت پذیری در بنگاه، مدیریت زمان، تخصص گرایی
۱۸	● عدم وجود محیط رقبتی ● عدم وجود حمایت های مالی ● عدم زیر ساخت های لازم چهت تقویت خلاقیت و فرآیند نوآوری ● نبود بازار عرضه و تقاضا	E2	عدم وجود محیط رقبتی، عدم وجود حمایت های مالی، عدم زیر ساخت های لازم نبود بازار عرضه و تقاضا
۱۹	● همکاری با رقبا ● مشارکت دادن مشتریان در فرایند نوآوری ● مشارکت دادن تامین کنندگان در فرایند نوآوری ● همکاری با شرکای دولتی و خصوصی در فرایند نوآوری ● مشارکت دادن کارکنان در فرایند نوآوری ● مشارکت دادن سهامداران در فرایند نوآوری ● طرفیت جذب دانش و برونسازی دانش ● بهره برداری از دانش فنی با استفاده از حقوق مالکیت فکری مثل: اختراعات، علامه تجاری، حق تکثیر و نسخه برداری، حقوق طراحی و اسرار تجاری از بعد فنی، کسب و بهره برداری از فناوری خارجی، توسعه قابلیت های فناوری اطلاعات و نیروی انسانی، عوامل راهبردی و زیرساختی	E3	همکاری با رقبا، مشارکت دادن مشتریان در فرایند نوآوری، مشارکت دادن تامین کنندگان در فرایند نوآوری، (مشارکت دادن تامین کنندگان، سهامداران، شرکای دولتی و خصوصی، کارکنان در فرایند نوآوری)، طرفیت جذب دانش و برونسازی دانش، بهره برداری از دانش فنی با استفاده از حقوق مالکیت فکری
۲۰	● ایجاد فضای کسب و کار ● رقابت در اقتصاد و تغییرات دانشی ● گذر از عصر صنعتی به عصر دانش	E4	ایجاد فضای کسب و کار، رقابت در اقتصاد و تغییرات دانشی، گذر از عصر صنعتی به عصر دانش
۲۱	● حمایت از ایده ها ● خرید تضمینی ● اعطای تسهیلات ● تکمیل زنجیره تولید ● ارتباط مرکز دانش بنیان با بازار ● بازاریابی مناسب	F1	حمایت از ایده ها، خرید تضمینی، اعطای تسهیلات، تکمیل زنجیره تولید، ارتباط مرکز دانش بنیان با بازار، بازاریابی مناسب
۲۲	● بروکراسی اداری ● عدم وجود زنجیره ارزش ● عدم وجود بازار مصرف	F2	بروکراسی اداری، عدم وجود زنجیره ارزش، عدم وجود بازار مصرف
۲۳	● برگزاری نمایشگاه های و فستیوال ● برگزاری مسابقات تخصصی ● معرفی رایگان در شبکه ها	F3	برگزاری نمایشگاه های و فستیوال، برگزاری مسابقات تخصصی، معرفی رایگان در شبکه ها
۲۴	● نقش تسهیلگر و سرعت بخشی در توسعه ● کوتاه کردن چرخه عمر محصولات ● افزایش رقابت ● افزایش کیفیت	F4	تسهیلگر و سرعت بخشی در توسعه، کوتاه کردن چرخه عمر محصولات، افزایش رقابت، افزایش کیفیت
۲۵	● ساختار سازمانی مناسب ● مرکز ● رسالت ● پیچیدگی ● سیستم پاداش و پرداخت ● سیستم تحقیق و توسعه ● رهبری ● ریسک و تنبیه ● اندازه یا	M1	ساختار سازمانی مناسب، مرکز، رسالت، پیچیدگی، سیستم پاداش و پرداخت، سیستم تحقیق و توسعه، رهبری، ریسک و تنبیه، اندازه یا

ردیف	نکات کلیدی	شماره کد	کد اولیه(مفهوم)
بازار	بزرگی سازمان، تکنولوژی سازمان، محیط فرهنگ، چارچوب تنظیمی	● ظرفیت‌های جذب کارآفرینی، دسترسی به منابع، شرایط بازار	● طرفیت‌های جذب کارآفرینی، دسترسی به منابع، شرایط بازار
۲۶	ضعف آموزش عالی، انتظارات بیش از حد دولت، ریسک‌گریزی، نگرش نادرست به پول و ثروت، بی‌توجهی به آموزش ضمن کار و توانمندسازی افراد، عدم الگوی رفتاری مناسب، عدم شبکه پشتیبانی روحی، عدم پشتیبانی تخصصی، انحصار دولت، نامنی حقوق مالکیت خصوصی	M2	● ضعف آموزش عالی، انتظارات بیش از حد دولت، ریسک‌گریزی، نگرش نادرست به پول و ثروت، بی‌توجهی به آموزش ضمن کار و توانمند سازی افراد، عدم شبکه پشتیبانی روحی، عدم پشتیبانی تخصصی، انحصار دولت، نامنی حقوق مالکیت خصوصی
۲۷	● حمایت دولت از سازمان، ترویج فرهنگ کارآفرینی، توسعه زیر ساخت‌ها، آموزش کارآفرینان	M3	● حمایت دولت از سازمان، ترویج فرهنگ کارآفرینی، توسعه زیر ساخت -
۲۸	● ایجاد تولیدات جدید، ایجاد ارزش افزوده اقتصادی، ایجاد اشتغال، افزایش تولید ناچالص ملی، کاهش فقر	M4	● ایجاد تولیدات جدید، ایجاد ارزش افزوده اقتصادی، ایجاد اشتغال، افزایش تولید ناچالص ملی ● کاهش فقر
۲۹	● کشف و بهره‌برداری درونی و بیرونی از نوآوری باز	N1	● کشف و بهره‌برداری درونی و بیرونی از نوآوری باز
۳۰	مشکل و محدودیت در تامین منابع مالی، عدم برقراری تعامل بین تعامل بین وظایف روزانه، فرهنگ سازمانی و نوآوری شرکت‌ها نواور، شکاف دانشی، کمبود پرسنل دانشی و فقدان اطلاعات قانونی و اداری، مقاومت کارکنان در مقابل هر گونه تغییر احتمالی ● چالش‌های مرتبط با هرگونه حقوق مالکیت فکری	N2	● مشکل و محدودیت در تامین منابع مالی، عدم برقراری تعامل بین وظایف روزانه، فرهنگ سازمانی و نوآوری شرکت‌ها نواور، شکاف دانشی، کمبود پرسنل دانشی و فقدان اطلاعات قانونی و اداری ● مقاومت کارکنان در مقابل هر گونه تغییر احتمالی ● چالش‌های مرتبط با هرگونه حقوق مالکیت فکری
۳۱	● تا حدودی کاهش محروم‌گی و محافظه کار بودن بیش از حد شرکت‌های نوآور ● توجه به منابع انسانی، منابع و هزینه‌های مرتبط با نوآوری، توجه به بازار، مشارکت نوآورانه و منابع نوآور، کاهش محدودیت‌های اداری	N3	● تا حدودی کاهش محروم‌گی و محافظه کار بودن بیش از حد شرکت‌های نوآور ● توجه به منابع انسانی، منابع و هزینه‌های مرتبط با نوآوری ● توجه به بازار، مشارکت نوآورانه و منابع نوآور ● کاهش محدودیت‌های اداری
۳۲	● افزایش اشتغال، کاهش فقر، افزایش رشد اقتصادی	N4	● افزایش اشتغال ● کاهش فقر ● افزایش رشد اقتصادی
۳۳	● ساختار و فرایند جذب از داخل و خارج سازمان، توانایی تغییر مدل کسب و کار ● تعریف ساختار، فرهنگ و تیم همکاری ● تامین منابع مالی ● جذب افراد دانش محور با رویکرد شخصیت فرهنگی ● تعاملات بیشتر ● حمایت مدیریت و مالکان ● همکاری با دانشگاه، پارک علم و فناوری، سازمان صنعت معدن و تجارت و ... ● ارتباط با مشتریان ● شناسایی رقبا و همکاری با زنجیره تامین	P1	
۳۴	● موانع فرهنگی، نحوه همکاری بین افراد، ثبات و عدم تغییر موانع ساختاری ● موانع زیر ساخت‌ها ● موانع مالی ● آموزش ● مدیریت نا صفحی در صنعت ● عدم ارتباط دقیق با دانشگاه، موسسات تحقیقاتی و شرکت‌های صنعتی	P2	

ردیف	نکات کلیدی	شماره کد	کد اولیه(مفهوم)
۳۵	● تغییر ساختار و مدل کسب و کار، آموزش کارآفرینان، ● کسب حمایت‌های لازم از طرف دولت و بانک‌ها، ● صادرات محور کردن شرکت‌ها، الکترونیکی کردن ● الکترونیکی کردن کسب و کار و فروش اینترنتی، ● تغییر ذهنیات و تفکرات، ● تغییر ساختار رسانه و صدا و سیما برای تبلیغات	P3	تغییر ساختار و مدل کسب و کار، آموزش کارآفرینان، کسب حمایت‌های لازم از طرف دولت و بانک‌ها، صدرات محور کردن شرکت‌ها، الکترونیکی کردن کسب و کار و فروش اینترنتی، تغییر ذهنیات و تفکرات، تغییر ساختار رسانه و صدا و سیما برای تبلیغات
۳۶	● کاهش بیکاری، ● افزایش ارزش اقتصادی، ● افزایش توسعه اقتصادی، ● افزایش اشتغال، ● تولید دانش محور و دانش بنیان	P4	کاهش بیکاری، افزایش ارزش اقتصادی، اقتصادی، افزایش اشتغال، تولید دانش محور و دانش بنیان

کدگذاری محوری

کدگذاری محوری از طریق کنار هم قرار گرفتن کدهای اولیه بدست می‌آید. در جدول زیر فهرست مقوله‌ها همراه با کدهای اختصاص یافته به آنها و همچنین تعداد فراوانی هر مقوله گزارش شده است. در این مرحله تلاش شده است تا حداقل قرابت معنایی بین مفاهیم معرفی شده از طرف مصاحبه شوندگان با واژه‌های انتخاب شده که جنبه علمی‌تری دارند، رعایت شود.

جدول ۳. کدگذاری ثانویه و محوری

فرابانی	صاحبنظران	کدگذاری ثانویه	کدگذاری محوری
۹	A3, B2, B3, C1, C2, C3, D1, D2, D3, E1, E3, E4, F1, F2, M2, M3, N3, P1, P2, P3,	تشکیل پنجره واحد، مشارکت و تعامل، عدم حمایت و پشتیبانی مدیران، ایجاد فضای مناسب برای افراد خلاق و کارآفرین، مشکلات مربوط به خریداران و انتظارات مشتریان، ایجاد مرکز توسعه برای کسب و کارهای کوچک و متوسط، سازگاری با تغییرات محیطی، عدم مشارکت اعضای تیم، مشارکت اعضای تیم، تغییرات محیطی داخلی و خارجی، ایجاد هماهنگی بین عوامل داخلی و خارجی، عدم هماهنگی و همکاری بین بخش داخلی و خارجی، عدم ایجاد ارتباط با فضای بیرون، همراستایی و انتلاف در گروه، تمرکز بر رفع نیاز مشتری، همکاری با رقا، ایجاد ارتباط با فضای کسب و کار، عدم وجود بازار مصرف، شرایط بازار، توجه به بازار، فرهنگ و تیم همکار، حمایت از ایده‌ها، تعاملات بیشتر، حمایت دولت از سازمان، حمایت مدیر و مالکان، همکاری با دانشگاه و پارک علم و فناوری و سازمان صنعت و معدت و تجارت، موانع فرهنگی، نحوه همکاری بین فراد، ثبات و عدم تغییر، عدم ارتباط دقیق با دانشگاه، کسب حمایت‌های لازم از طرف دولت و بانک‌ها،	عوامل محیطی
۸	B1, B2, B3, B4, C2, C3, C4, D2, D4, E1, E2, F1, F2, F4, M4, N1, N2, N4, P1, P2, P3, P4,	سرمایه‌گذاری، منابع مالی محدود، حمایت مالی و معنوی، توسعه اقتصادی، اشتغالزایی، توزیع منابع درآمد، کاهش مشکلات اقتصادی از جمله فقر، نابسامانی‌های اجتماعی، فرهنگی، بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی و معضلات مربوط به اینو بیکاران جامعه، مشکلات مربوط به خریداران و انتظارات مشتریان، افزایش بهرهوری، رشد اقتصادی، توزیع ثروت، انتخاب مسیر مناسب برای منافع شرکت و مشتریان و عرضع کنندگان، کارآفرینین به عنوان ابزار توسعه، اقتصاد قوی، کاهش هزینه، قیمت تمام شده، افزایش سهم بازار، رشد سبد محصولات، افزایش سودآوری، عدم وجود حمایت مالی، اعطای سهیلات، عدم وجود زنگیره ارزش، کوتاه کردن چرخه عمر محصولات، افزایش کیفیت، افزایش تولید ناخالص ملی، کشف و بهره‌برداری درونی و بیرونی از نوادری باز، مشکل و محدودیت در تأمین منابع مالی، تأمین منابع مالی، موانع مالی، صادرات محور بودن شرکت‌ها، کاهش بیکاری،	عوامل اقتصادی
۴	B1, B2, C3, M1, M2, N2,	ریسک‌پذیری، عدم تهدید، ترس و نگرانی، توانایی تغیر و تحول، داشتن خلاقیت در سطح دانش، ریسک و توسعه، ریسک گریزی، عدم برقراری تعامل بین وظایف روزانه،	عوامل فردی

فراوانی	صاحب‌نظران	کدگذاری ثانویه	کدگذاری محوری
۶	B1, B2, B3, C2, E1, E2, M1, M2, M3, N2, P1, P2, P3,	اصلاح ساختار سازمانی، عدم وجود فرهنگ سازمانی، مقاومت کارکنان در مقابل تغییر، عدم وجود فرایند رسمی در نوواری، عوامل ساختاری و زمینه‌ای، تغییر رفتار کارآفرین، فقدان ساختار سازمانی مناسب، ساختارهای پشتیبانی، عدم وجود زیر ساخت بازار عرضه و تقاضا، تمرکز، رسمیت، پیچیدگی، سیستم پاداش و پرداخت، اندازه و بزرگی سازمان، تکنولوژی سازمان، محیط، فرهنگ سازمانی، چارچوب تنظیمی، عدم الگو رفتاری مناسب، عدم شکنک پشتیبانی، عدم پشتیبانی تخصصی، توسعه زیر ساختها، ساختار سازمان، توانایی تغییر مدل کسب و کار، موانع ساختاری، موانع زیر ساختها، تغییر ساختار رسانه،	عوامل سازمانی
۶	A1, A4, B1, B4, C1, C3, F1, M4, P2,	انجام تحقیقات در تمام حوزه‌ها، موتور محرك اقتصادي، تولید محصولات جدید، ابداع کالای جدید، حمایت از ایده‌ها، دانش نوواری، نوواری در محصولات جدید، موسسات تحقیقی و شرکت‌های صنعتی،	نوواری
۸	B1, B2, B3, C2, D1, E1, F1, F2, F4, M1, N2, N3, P1, P2,	تخصیص منابع، هزینه و زمان لازم برای تامین فناوری‌های جدید، ظرفیت جذب نامناسب، برنامه‌ریزی استراتژیک، برنامه‌ریزی بلندمدت و میانی و عملیاتی، چارچوب دو سویه بین بخش داخلی و خارجی، شرکت، اجرای برنامه، عدم وجود زنجیره ارزش، حمایت از ایده‌ها، تسهیلگر و سرعت بخشی در توسعه، تحقیق و توسعه، مدیریت، بازاریابی، مدیریت کارا، بازاریابی مناسب، ارتباط مرکز دانش بنیان با بازار، رهبری، ظرفیت جذب کارآفرین، کمبود پرسنل دانشی، توجه به منابع انسانی، منابع نواور، فرآیند جذب از داخل و خارج سازمان، جذب افراد دانش محور، مدیریت ناصحیح در صنعت،	پیاده سازی استراتژیک
۶	B1, B4, C1, E1, E2, E4, F1, F4, M1, M4, P1, P4,	پیشگام شدن، به چالش کشیدن رقبا، مزیت رقابتی، دستیابی به مزیت و قابتو، افزایش رقابت‌پذیری بنگاه-ها، مدیریت زمان، تخصص‌گرایی، عدم وجود محيط رقابتی، ارتباط مرکز دانش بنیان با بازار، حمایت از ایده‌ها، رقابت در اقتصاد و تغییرات دانشی، خرید تضمینی، دسترسی به بازار، ایجاد ارزش افزوده اقتصادی، شناسایی رقبا، افزایش ارزش اقتصادی، افزایش توسعه اقتصادی،	ایجاد مزیت رقابتی
۵	B3, E1, F1, M2, P3, P4,	تاكيد بر ابداع و خلاقيت در آموزش، درك مفاهيم، ارتباط مرکز دانش بنیان با بازار، حمایت از ایده‌ها، نگرش نادرست به پول و ثروت، تغیير ذهنیات و نظرکار، تولید دانش محور و دانش بنیان،	پویایی سازمانی
۴	E1, F3, M2, M3, P2, P3,	آموزش، برگزاری نمایشگاه‌های و فستیوال، برگزاری مسابقات تخصصی، معرفی رايگان در شبكه‌ها، ضعف آموزش عالي، بي توجهی به آموزش ضمن کار و توامندسازی افراد، ترويج فرهنگ کارآفریني،	تبليغات مؤثر
۲	F1, P1,	تمكيم زنجيره توليد، همكاری با زنجيره تامين،	سيستم زنجيره تامين
۱	M2,	انحصار دولت،	انحصاری بودن محصول
۴	B4, D2, N3, P1,	بهبود كيفيت زندگي، كشف نيازها، خواسته‌ها و توجه انتظارات افراد جامعه، نبود اعتماد بين شركت و مشتريان و تامين كنندگان، كاهش محروماني و محافظه کار بودن، ارتباط با مشتريان،	جلب اعتماد مشترى
۶	B2, C2, E1, E3, E4, M2, N2, P3,	پيچيدگي و ابهام ذاتي دانش و فناوري، عدم وجود فناوري، حقوق مالكيت فكري، محدوديت در بازارهای مربوط به دانش و فناوري، دانش و فناوري، انتقال فناوري، ظرفیت جذب دانش، بهره‌برداری از دانش فني، گذار عصر صنعتي به عصر دانش، نامني حقوق مالكيت خصوصي، شکاف دانشي، جالش‌های مرتبط با حقوق مالكيت فكري، الکترونيکي کردن کسب و کارها،	تكنولوژيك
۷	A2, A3, B2, D3, F1, M2, M3, N2, N3, P3,	موانع قانوني و دولتي، فقدان اطلاعات قانوني، اداري، بروکراسى اداري، تشکيل كميته‌ها، تشکيل پنجه واحد، قوانين و مقررات متضاد، حمایت از ایده‌ها، حمایت دولت از سازمان، داشتن قوانين و مقررات و چارچوب مشخص، انتظارات بيش از حد دولت، کاهش محدوديت اداري، کسب حمایت‌های لازم از طرف دولت و بانک‌ها،	قوانين و مقررات

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود طراحی الگوی نوآوری باز با توسعه رویکرد کارآفرینانه، شناسایی شده‌اند. برای تعیین کفايت فراوانی لازم جهت انتخاب مقوله‌های اصلی پژوهشگر حداقل فراوانی را ۵ در نظر گرفته است. استدلال بر این است که برای انتخاب هر مقوله کفايت لازم فراوانی ۵ بيش از نيمی از مصاحبه شوندگان باشند که به ذکر آن مقوله در مصاحبه‌ها پرداخته باشند. اين حد تعیين شده نشان دهنده انتخاب یا عدم انتخاب مقوله انتخاب شده برای در طراحی الگوی نوآوری باز با توسعه رویکرد کارآفرینانه خواهد بود. يافته‌ها نشان داد که تعداد ۸ مقوله اصلی به عنوان طراحی الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه استخراج شدند. مقوله‌های شناسایی شده همگی فراوانی بالاتر از ۵ داشته‌اند.

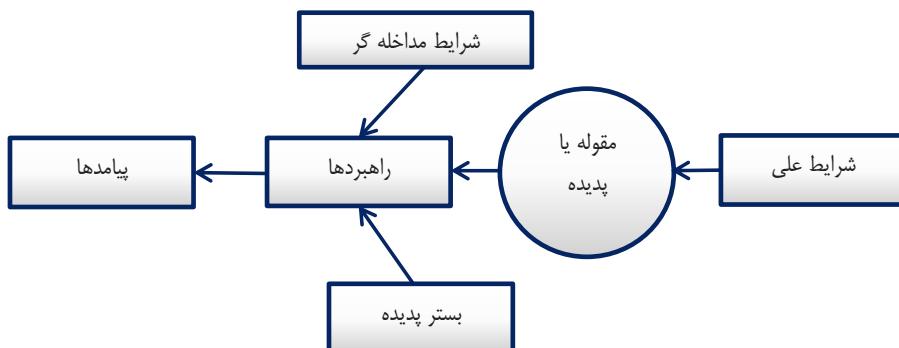

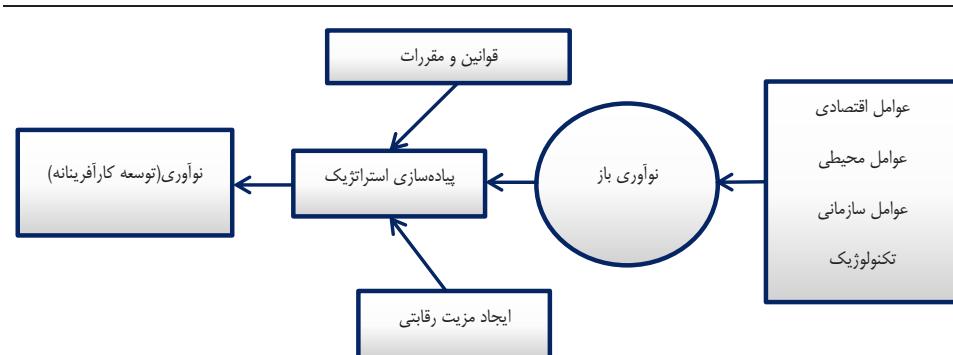
شکل ۱. عوامل موثر بر نوآوری باز با رویکرد توسعه‌ی کارآفرینانه

کدگذاری انتخابی

در این مرحله تئوری هر مقوله براساس ارتباط منطقی بین عوامل شناخته شده آن‌ها گروه بندی شده و در طبقه ویژه‌ای قرار داده شدند. عوامل شناسایی شده را باید در رهیافت نظاممند استراوس و کوربین قرار دهیم و مدل کیفی تحقیق حاصل شد.

شکل ۲. رهیافت نظاممند استراوس و کوربین(دانایی فرد و امامی، ۱۳۸۶)

شکل ۳. مدل مفهومی پژوهش

۴-بحث و فرجام

عوامل سازمانی، محیطی، استراتژیک، اقتصادی و محیطی از جمله مهم‌ترین و اساسی‌ترین عوامل مؤثر بر توسعه نوآوری در سازمان‌های امروزی هستند که توجه به آنها زمینه لازم را برای رشد و توسعه نوآوری باز در این سازمان‌ها را فراهم می‌سازد. نظریه نوآوری باز از دیدگاه داخلی مطرح شده توسط ادبیات مدیریت دانش فراتر رفته است و پیشنهاد می‌کند که شرکت‌ها باید از دانش‌های داخلی و خارجی استفاده کنند. بنابراین، مدل‌های نوآورانه جدید نشان می‌دهد که اشکال جدیدی از تعاملات و همکاری برای توسعه محصولات و فرآیندهای جدید است.

طراحی و تبیین مدلی که در بردارنده تمامی عوامل درون سازمانی و برون سازمانی مؤثر بر توسعه نوآوری باز در سازمان‌ها باشند، ضرورت اصلی این گونه سازمان‌ها بوده و نبود آن به عنوان خلاصه تئوریکی محسوب می‌گردد. در این پژوهش ابتدا تلاش شد تا با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی، عوامل و مؤلفه‌های تاثیرگذار بر توسعه نوآوری باز، شناسایی شده و الگوی نوآوری باز با رویکرد توسعه کارآفرینانه (مورد مطالعه: تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا)، طراحی شود. در خصوص پاسخ به سوال اصلی باید گفت که مدل بدست آمده بر اساس رهیافت نظاممند استراوس و کوربین (دانایی فرد و امامی، ۱۳۸۴) طراحی شده است و ساختار آن به شرح زیر می‌باشد: شرایط علی شامل عوامل محیطی، عوامل سازمانی، عوامل اقتصادی و تکنولوژیک می‌باشد. نوآوری باز به عنوان مقوله با پدیده محوری لحاظ شده است و قوانین و مقررات به عنوان شرایط مداخله‌گر. همچنین پیاده‌سازی استراتژیک به عنوان راهبرها و ایجاد مزیت رقابتی به عنوان بستر پدیده آورده شده است، باید خاطرنشان کرد که پیامد این مدل نوآوری (توسعه کارآفرینانه) است. پس از مشخص کردن هر یک از مقوله‌های مدل به تشریح و مقایسه آنها با پژوهش‌های دیگر می‌پردازیم.

نتیجه پژوهش حاضر حاکی از این است که، شرایط علی و محوری اصلی بر نوآوری باز شامل؛ عوامل اقتصادی، محیطی، سازمانی و تکنولوژیک است و اشتغالزایی، نوآوری، سازگاری با تغییرات محیطی، همکاری و هماهنگی، عدم زیرساخت‌های مناسب، عدم پشتیبانی‌ها، حقوق مالکیت معنوی و فکری و شکاف دانشی از شرایط علی و محور فرعی توسعه کارآفرینانه محسوب می‌گردد. یکی از عوامل مؤثر بر نوآوری باز در بحث رویدیکرد توسعه کارآفرینی عوامل اقتصادی است که با نتایج پژوهش‌های (Krasnigi و محمدی ۱۳۹۷)، (یگانه ۱۳۹۹)، (کریمی و بوذر جمهروی ۱۳۸۹)، (دنبیانی و همکاران ۱۳۹۳) و همچنین حسینی و همکاران (Pervan & At.Al ۲۰۱۵) همخوانی دارد. همچنین تأثیر عوامل محیطی بر نوآوری باز با نتایج پژوهش‌های (Popa & At.Al ۲۰۱۷) همخوانی دارد. از طرفی تؤثیر عوامل سازمانی بر نوآوری باز با نتایج مطالعات (Wang & At.Al ۲۰۱۵) همخوانی دارد. یکی دیگر از مقوله‌ها تکنولوژیک این که با نتایج مطالعات (Wang & At.Al ۲۰۱۵) همخوانی دارد. چنانچه شرایط اقتصادی، محیطی، سازمانی و استراتژیک مناسب، برای این مراکز از جمله تعاونی‌های دارد. چنانچه شرایط اقتصادی، محیطی، سازمانی و استراتژیک مناسب، برای این مراکز از جمله تعاونی‌های روسنایی فراهم نباشد، با چالش‌ها و موانع اساسی برای دسترسی به نوآوری باز مواجه خواهد شد، زیرا تعاونی‌های روسنایی از یک سو، از توانایی وقابلیت‌های لازم برای رقابت با سازمان‌های ملی و فرامملی در حوزه فعالیت‌های کارآفرینانه برخوردار نیستند و از طرف دیگر، افزایش سریع قیمت ارز و ناهماهنگی‌های روز افزون نظام ارزی کشور و تحریم‌ها، این گونه شرکت‌ها با چالش‌های اساسی مواجه نموده است. کسب و کارهای کوچک و متوسط روسنایی یا تعاونی‌های روسنایی دارای ویژگی‌هایی هستند که با وجود آنها این تعاونی‌ها معنا و مفهوم پیدا می‌کنند یا در واقع هویت پیدا می‌کنند. فلسفه وجودی چنین تعاونی‌هایی سرعت زیاد در تصمیم‌گیری، اشتغالزایی، نوآوری بیشتر، سودآوری، سلسله مراتب اداری و سازمانی کمتر، انعطاف‌پذیری، دسترسی راحت به مدیران و ارشدان شرکت و... است؛ این تعاونی‌ها با

ایجاد کسب و کار در مناطق روستایی از جمله روستاهای مرزی به راحتی می‌توانند با ایجاد اشتغالزایی برای مردان و زنان از مهاجرت آنها به شهرها جلوگیری کرد، از سویی ایجاد این تعاوونی‌ها باعث سوآوری اقتصادی برای منطقه و همچنین گسترش فرهنگ کارآفرینی می‌شوند. از آنجایی که تعاوون روستایی بخشی از کسب و کارهای کوچک و متوسط است بنابراین موفقیت کسب و کارهای کوچک و متوسط، به میزان اهمیتی که به نوآوری می‌دهند بستگی دارد. زمانی دستیابی به نوآوری باز و ورود و خروج آزادانه و عامدانه دانش به درون و بیرون صنعت برای تسریع در روند نوآوری محقق خواهد شد که سهم این شرکت‌ها در اقتصاد، اشتغالزایی و فراهم آوردن شرایط مناسب برای انتباط و سازگاری با تغییرات محیطی و فراهم آمدن زیرساخت‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری، تسهیل گردد. با توجه به اینکه تنگناهای مالی و اقتصادی، قدرت سرمایه‌گذاری برای جذب نیروهای خلاق وابده پرداز را دچار مشکل می‌کند و وجود قوانین و مقررات بازدارنده و بروکراتیک، سد محکمی در برابر نیروهای انسانی خلاقی، به شمارمی‌رود.

همچنین نتیجه پژوهش حاضر حاکی از این است که، شرایط مداخله‌ای مؤثر و محور اصلی بر نوآوری باز شامل؛ قوانین و مقررات است و کاهش موانع قانونی و دولتی، کاهش محدودیت‌های اداری و فقدان اطلاعات قانونی از شرایط مداخله‌ای و محور فرعی مؤثر بر نوآوری باز محسوب می‌گردد. نظر به اینکه حذف قوانین بازدارنده اداری و برطرف نمودن موانع بروکراتیک، انگیزه‌های لازم را برای گرایش افراد خلاق و نوآور (درابعاد شناختی و احساسی و عاطفی و رفتاری) را به سمت کارآفرینی فراهم می‌آورد، می‌تواند عامل مؤثری برای تبیین نوآوری با به شمار آید. بنابراین مقوله قوانین و مقررات با نتایج تحقیقات Krasnigi و دنیایی و همکاران (۱۳۹۸) همخوانی دارد.

همچنین نتیجه پژوهش نشان داد؛ شرایط زمینه‌ای مؤثر و محور اصلی بر نوآوری باز شامل؛ ایجاد مزیت رقابتی است و پیشگام شدن، تخصص گرایی، شناسایی رقبا، افزایش ارزش اقتصادی از شرایط زمینه‌ای و محور فرعی مؤثر بر نوآوری باز محسوب می‌گردد. مزیت رقابتی، شامل مجموعه عوامل یا توانمندی‌هایی است که همواره شرکت را به نشان دادن عملکردی بهتر از رقبا قادر می‌سازد. به عبارتی، مزیت رقابتی عامل یا ترکیبی از عواملی است که در یک محیط رقابتی، سازمان را بسیار موفق تر از سایر سازمان‌ها می‌نماید و رقبا نمی‌توانند به راحتی از آن تقليد کنند. بنابراین برای دستیابی به مزیت رقابتی، یک سازمان هم باید به موقعیت خارجی خود توجه کند و هم توانمندی‌های داخلی را مورد توجه قرار دهد. از جمله عواملی که می‌تواند در رشد و توسعه شرکت‌ها از جمله صنایع کوچک و تعاوونی‌های روستایی مؤثر واقع شود، این است که این شرکت‌ها بتوانند در عرصه‌ی فعالیت، نسبت به رقبا عملکرد بهتری داشته باشند و از طرح‌های نوآورانه بالاتری برخوردار باشند تا در حوزه کارآفرینی و تجاری‌سازی محصولات فعلی عمل کنند. از آنجایی که کارکردهای اساسی ایجاد مزیت رقابتی، تحقق این هدف (ترغیب شرکت‌ها به نشان دادن عملکردی بهتر از رقبا) است، بنابراین ایجاد مزیت رقابتی می‌بین نوآوری باز محسوب می‌گردد چرا که ایجاد و پشتیبانی و تقویت مزیت رقابتی، باعث گرایش افراد مبدع و نوآور به سمت توسعه کارآفرینی و پیشگام شدن به این امر و تلاش برای بالا بردن سطح تخصص خودشان و انجام تلاش مضاعف برای تولید کالاهای کیفی منجر می‌گردد. بنابراین مقوله ایجاد مزیت با نتایج مطالعات حسینی و همکاران (۱۳۹۷)، برومند و زنجیری (۱۳۸۸) همخوانی دارد.

همچنین نتیجه پژوهش نشان داد، راهبردهای مؤثر و محور اصلی بر پیامدهای نوآوری باز شامل؛ پیاده‌سازی استراتژیک است و متغیرهای تخصیص منابع، تحقیق و توسعه، جذب افراد مناسب، مدیریت کارا از راهبردهای مؤثر و محور فرعی پیامدهای نوآوری باز محسوب می‌گردد. پیاده‌سازی استراتژی به معنی کمک کردن به افراد، برای انتخاب‌های کوچکی است که هم‌راستا با یک انتخاب بزرگ هستند. این

مفهوم مستلزم تغییری بزرگ در نگرش افراد نسبت به اجراست که می‌تواند رویکردهای اجرای استراتژی را بهبود بخشد. نگرش شامل سه بعد؛ شناختی، عاطفی-احساسی و رفتاری (آمادگی برای عمل) است. اگر چنانچه افراد نوآور از شناخت لازم برای کارآفرینی برخوردار باشند و از نظر عاطفی دلستگی و پاییندی کافی برای انجام هر فعالیتی برخوردار شوند، آمادگی‌های لازم برای آن عمل در آنان ایجاد می‌گردد. این مفهوم مستلزم تغییری بزرگ در نگرش افراد نسبت به اجراست که می‌تواند رویکردهای اجرای استراتژی را بهبود بخشد. اگر چنانچه افراد گرایش به سمت یادگیری و پیاده‌سازی استراتژیک پیدا کنند، شرایط مناسب برای شکوفایی استعدادها و بکارگیری نوآوری باز و تبادل انرژی و اطلاعات فراهم خواهد آمد. از این‌رو یکی از عواملی که می‌تواند موجات توجه به نوآوری باز را فراهم آورد، پیاده‌سازی استراتژیک از جمله حرکت در مسیر تحقیق و توسعه، تخصیص درست منابع و جذب افراد مناسب و مدیریت کارا است. مقوله پیاده‌سازی استراتژیک با نتایج تحقیقات کیال و البدوی (۱۳۹۸) و هاشمی‌دهقی (۱۳۹۳) همخوانی دارد.

درنهایت نتیجه پژوهش نشان داد؛ پیامد اصلی نوآوری باز، نوآوری و توسعه کارآفرینانه است و ابداع کالاهای جدید، حمایت از ایده‌ها و موسسات تحقیقاتی از پیامدهای فرعی توسعه کارآفرینانه محسوب می‌گردد. فعالیت‌های کارآفرینانه را بیشتر در شرکت‌های کوچک و متوسط می‌توان مشاهده کرد، کسب و کارهای کوچک و متوسط به دلیل سادگی در ساختار سازمانی، از انعطاف‌پذیری فراوانی در برابر تغییرات و سرعت قابل قبولی در انجام فعالیت‌ها برخوردارند. به این دلیل با گسترش و توسعه کارآفرینانه زمینه‌های مساعد برای ورود و خروج دانش و نوآوری باز فراهم خواهد آمد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد؛ دولت به منظور اطمینان از توسعه و به ویژه توسعه روستایی، فرصت‌های یکسانی برای تحرک اجتماعی، مشارکت در تصمیم‌گیری و امنیت فراهم آورد. از آنجایی که تعاون روستایی بخشی از کسب و کارهای کوچک و متوسط است بنابراین موفقیت کسب و کارهای کوچک و متوسط، به میزان اهمیتی که به نوآوری می‌دهند بستگی دارد. زمانی دستیابی به نوآوری باز و ورود و خروج آزادانه و عامدانه دانش به درون و بیرون صنعت برای تسريع در روند نوآوری محقق خواهد شد که این شرکت‌ها از جمله تعاونی‌های روستایی مرزی به سمت ابداع کالاهای جدید، حمایت از ایده‌های نو و حمایت از موسسات پژوهشی روی آورند. مقوله نوآوری با نتایج تحقیقات (Chesbrough 2006)، یزدانی و همکاران (۱۳۹۷)، شمس الدینی و موسوی (۱۳۹۴) و همچنین حسینی و همکاران (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

در خصوص پاسخ سوال فرعی اول یعنی شرایط (علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر) و راهبردهای مؤثر بر نوآوری باز در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا چیست؟ باید گفت که شرایط علی شامل عوامل محیطی، عوامل سازمانی، عوامل اقتصادی و تکنولوژیک می‌باشد. نوآوری باز به عنوان مقوله با پدیده محوری لحاظ شده است و قوانین و مقررات به عنوان شرایط مداخله‌گر. همچنین پیاده‌سازی استراتژیک به عنوان راهبرها و ایجاد مزیت رقابتی به عنوان بستر پدیده آورده شده است، باید خاطرنشان کرد که پیامد این مدل نوآوری (توسعه کارآفرینانه) است.

همچنین در خصوص پاسخ سوال فرعی دوم یعنی پیامدهای نوآوری باز در تعاونی‌های روستایی مرزی آسیب دیده در بحران کرونا چیست؟ باید عرض کرد که منطق روستایی، به ویژه در کشورهای در حال توسعه برای مقابله با بحران کرونا به طور مستقیم آمادگی کمتری وجود دارد. بنابراین تعاونی‌های روستایی بیشتر در گیر این بحران می‌شوند و ذاتاً آسیب‌پذیرتر هستند. نوآوری باز محور رشد و بهره‌وری و محرك کلیدی بهره‌وری نیروی کار، منبع شکوفایی اجتماعی و عامل کلیدی پویایی تعاونی‌های روستایی است. نوآوری به تعاونی‌ها کمک می‌کند تا در محیط نا مطمئن کروناپی مزیت رقابتی کسب کند و بر رقبا پیروز شود. نوآوری در بلندمدت بر عملکرد تعاونی‌ها تاثیرگذار است و عامل اصلی رشد و توسعه

کسب و کارها است.

در بسیاری از کشورهای جهان تعاونی‌های روستایی با کارکرد اجتماعی مورد حمایت جدی دولتها قرار می‌گیرند ولی متاسفانه برخی از سیاستمداران ایران از کارکردهای اجتماعی تعاونی‌ها مثل: مشارکت مردمی، فرهنگ کار و تلاش، هماهنگی و همراستایی، توجه و علاقه افراد به کارآفرینی غافل هستند. بنابراین، رشد و توسعه این بخش مطمئناً رشد اقتصادی کشور را به همراه خواهد داشت پس باید به ابعاد اجتماعی، فرهنگی و شرایط محیطی و اقتصادی توجه شود. از طرفی باید با ارائه خدمات در زمینه آموزشی، آگاهی اعضا از اصول و فلسفه تعاون، شرکت اعضا در جلسات تعاونی، مشارکت فکری و مالی اعضا در تصمیم‌گیری و ... برای توسعه و آبادانی تعاونی‌ها گام برداشت.

محدودیت‌های پژوهش

باید توجه کرد که موضوع این محدودیت‌ها، مشکلات بر سر راه پژوهش از جمله عدم پاسخ به سوالات مصاحبه و یا جلوگیری از ورود به تعاونی‌های روستایی و عدم دسترسی سریع به خبرگان است. از جمله محدودیت دیگر می‌توان به مسائل مربوط به کمبود زمان و همچنین مسائل مالی اشاره کرد.

منابع

- احمد امینی، زهراء؛ امانی تهران، محمد و سقزچی، محمد ابراهیم (۱۳۸۹). شناسایی عوامل موثر بر توسعه کارآفرینی با رویکرد زنجیره ارزش، فصلنامه توسعه تکنولوژی صنعتی، شماره ۱۴، صص ۳۵-۴۸.
- احمدی، سنا؛ کوهستانی، حسین؛ یاداور، حسین و شعبانعلی فمی، حسین (۱۳۹۸). طراحی مدل توسعه کارآفرینی کشاورزی پایدار در بین زنان روستایی (مطالعه موردی استان کردستان)، مجله دانش کشاورزی و تولید پایدار، دوره ۲۹، شماره ۳، ۲۳۷-۲۵۱.
- ایمانی، بهرام و عظیمی، احمد (۱۴۰۰). بررسی قابلیت‌ها و ظرفیت‌های توسعه کارآفرینانه در نواحی روستایی(مورد مطالعه: روستاهای بخش خوش رستم شهرستان خلخال)، فصلنامه روستا و توسعه پایدار فضای، دوره ۲، شماره ۴، پیاپی ۸، ۱-۱۵.
- بابایی فارسانی، میثم؛ امین دوست، عاطفه و علیدادی، ابودز (۱۳۹۷). طراحی الگوی نوآوری باز در شرکتهای کوچک و متوسط با استفاده از نظریه داده بنیاد(مورد مطالعه: صنایع غذایی استان چهارمحال و بختیاری)، فصلنامه مدیریت راهبردی دانش سازمانی دانشگاه جامع امام حسین(ع)، سال ۱، شماره ۲، ۹۵-۱۳۶.
- برومند، مجتبی و رنجبری، مریم (۱۳۸۸). اقدامات راهبردی مدیریت منابع انسانی و عملکرد نوآوری با تأکید بر نقش مدیریت دانش، ماهنامه توسعه انسانی پلیس، شماره ۲۴، صص ۴۱-۵۴.
- پرهیزگار، محمد مهدی؛ فروزنده دهکردی، لطف الله؛ جوکار، علی اکبر و درینی، ولی محمد (۱۳۹۲). شناسایی عوامل موثر بر نوآوری باز با تکیه بر پاراداسم نوآوری باز(مورد مطالعه: صنعت نشر کشور)، فصلنامه علمی پژوهش مطالعات مدیریت صنعتی، سال ۱۱، شماره ۳۱، ۱۰۱-۱۲۵.
- حسینی، سید عباس؛ مجتبی، تورج؛ مهدی زاده اشرفی، علی و وظیفه دوست، حسین (۱۳۹۷). طراحی مدل خط مشی گذاری در توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط(SME) با تأکیر بر نوآوری(مورد مطالعه: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، شماره ۱۷، پیاپی ۲۵، صص ۱۱۳-۱۳۱.
- حسینی نیا، غلامحسین؛ علی ابادی، علی و عطایی، پوریا (۱۳۹۸). طراحی الگوی زیست بوم در کسب و کارهای روستایی تعاون محور، فصلنامه توسعه کارآفرینی، دوره ۱۲، شماره ۳، صص ۳۴۱-۳۶۰.

- دانایی فرد، حسن و امامی سسید مجتبی (۱۳۸۶). «استراتژی‌های کیفی: تاملی بر نظریه پردازی داده بنیاد»، اندیشه مدیریت، سال ۱، شماره ۲، صص ۶۹-۹۷.
- داوری، علی و رضایی، حمیدرضا (۱۳۸۵). نقش دولت و خطم‌شی‌های دولتی در توسعه کارآفرینی، فصلنامه علوم مدیریت در ایران، دوره ۱، شماره ۲، صص ۹-۱۲۹.
- دنیایی، حمید؛ یعقوبی، جعفر و رجایی، یدالله (۱۳۸۹). عوامل موثر بر تقویت و توسعه کارآفرینی در تعاقنی‌های کشاورزی استان زنجان، تعامل و کشاورزی (تعاون)، شماره ۳، دوره ۲۱، صص ۱۱۱-۱۲۵.
- ربیعی، حسین و تک روستا، مریم (۱۴۰۰). بررسی و تبیین تاثیرات کرونا بر اقتصاد مناطق روستایی، نونه موردی: روستای اشکور علیا، فصلنامه آمایش سیاسی فضا، دوره ۳، شماره ۳، صص ۱۴۸-۱۶۲.
- رضایی، روح الله (۱۳۹۳). بررسی نقش و جایگاه کارآفرینی در توسعه تعاقنی‌های روستایی، نشریه کارآفرینی در کشاورزی، جلد ۱، شماره ۱۵، صص ۸۵-۱۰۲.
- رفیعی، آناهیتا (۱۳۹۹). اثرات بحران کرونا بر کسب و کارهای کوچک و متوسط، روزنامه ابتکار، کدخبر ۱۷۰۹۴۲، لینک خبر Ebtekarnews.com//newsid=۱۷۰۹۴۲.
- شمس الدینی، علی و موسوی، سیدروح الله (۱۳۹۵). عوامل موثر بر توسعه کارآفرینی در استانفارس با تأکید بر بخش تعامل، فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال ۶، شماره پیاپی ۲۲، صص ۴۳-۶۱.
- صائب نیا، سمیه و کریمی، فرشته (۱۳۹۹). بررسی تاثیر بیماری کرونا (کووید-۱۹) بر عملکرد کسب و کار (مطالعه: کسب و کارهای کوچک و متوسط استان اردبیل)، فصلنامه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۳، شماره ۲۴، صص ۸۳-۹۳.
- صدری رنجبر، مصطفی؛ منطقی، منوچهر و توکلی، غلامرضا (۱۳۹۳). نوآوری باز؛ نگاهی جامع بر مفاهیم- رویکردها- روندها و عوامل کلیدی موفقیت، فصلنامه رشد فناوری، سال ۱۰، شماره ۴۰، صص ۱۰-۱۸.
- فیض ابدی، یاسر و زاهدی، شبیم (۱۳۹۷). تحلیل نابرابری‌های اقتصادی- اجتماعی توسعه در نواحی روستایی ایران، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، شماره ۷(۲)، صص ۲۲-۳۷.
- کرسول، جان (۱۳۹۴). پویش کیفی و طرح پژوهش، انتخاب از میان پنج رویکرد روایت پژوهش، پدیدار شناسی، نظریه داده بنیاد، قوم نگاری، مطالعه موردي، ویرایش دوم، ترجمه حسن دانایی فرد و حسن کاظمی، تهران، انتشارات صفار.
- کریم، محمدحسین (۱۳۹۴). چالش‌های شبکه‌های تعاملی روستایی ایران، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، سال ۴، شماره ۲، پیاپی ۱۳، صص ۱۷۳-۱۹۶.
- کریم زاده، حسن؛ خالقی، عقیل و نقی زاده، رباب (۱۳۹۹). تحلیل ادراک محیطی جامعه روستایی از شیوع ویروس کرونا در بخش مرکزی شهرستان ورزقان، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، سال نهم، شماره ۳، پیاپی ۳۳، صص ۴۹-۷۰.
- کریمی، آصف و بوذر جمهري، شهریار (۱۳۹۳). تحلیل سازوکارهای تامین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط، نشریه توسعه کارآفرینی، شماره ۷(۳)، پیاپی ۲۵، صص ۴۶۷-۴۸۶.
- کیال، کاظم و البدوى، امير (۱۳۹۸). پیاده سازی رویکرد نوآوری باز در توسعه نوآوری: چالش‌ها، ملاحظات و راهکارها (مطالعه: صنایع بانکی و پرداخت)، پژوهش-های مدیریت در ایران، دوره ۲۳، شماره ۲، صص ۲۰۱-۲۲۵.
- مالکی، هوشنگ (۱۳۹۲). تبیین جایگاه تعاملی‌های (روستایی، کشاورزی و تولید روستایی) در موفقیت کارآفرینی روستایی، فصلنامه آموزشی- پژوهشی - خبری و تحلیلی مشاورزی، سال ۵، شماره ۱۶ و ۱۷، صص ۸-۳۸.
- محمدی یگانه، بهروز (۱۳۹۳). توسعه کارآفرینی و نقش آن در هزینه اعتبارات فردی و گروهی کشاورزی استان زنجان،

فصلنامه اقتصاد فضای توسعه روستایی، دوره ۲، شماره ۶، صص ۵۷-۴۳.

- مدهوشی، مهرداد و کیاکجوری، کریم (۱۳۹۶). شناسایی موافع نوآوری باز در دانشگاه‌ها، فصلنامه علمی پژوهش آموزش علوم دریایی، شماره ۱۱، صص ۱-۱۵.
- مرادیان، پریسا؛ سلیمی، مهتاب و جهانیان، رمضان (۱۴۰۰). ارائه الگوی توسعه کارآفرینی آموزشی در آموزش عالی، فصلنامه نوآوری مدیریت آموزشی، دوره ۱۶، شماره ۳ (مسلسل ۶۳)، صص ۶۴-۸۰.
- هاشمی دهقی، زهرا (۱۳۹۳). نوآوری باز و ضرورت پیاده سازی آن در سازمان‌ها، نشریه صنعت و دانشگاه، دوره ۷، شماره ۲۶ و ۲۷، صص ۲۵-۳۴.
- بیزدانی، رقیه؛ خیراندیش، مسعود؛ محمدی خیاره، محسن و امینی، هادی (۱۳۹۷). تاثیر نوآوری بر توسعه روستایی با تأکید بر نقش میانجی کارآفرینی روستایی (مورد مطالعه: خراسان شمالی)، فصلنامه راهبردهای توسعه روستایی، جلد ۵، شماره ۴، صص ۴۴۱-۴۵۳.

- Becker B.A. and Eube, C.(2018). Open innovation concept: integrating university and business in digital age. Journal of open innovation: Technology, Market, and complexity, 4(1):12-28.
- Bogers, M., Chesbrough, H. and Moedas, C.(2018). Open i9nnovation: Research, practices and policies, California Management review, 60(2): 5-16.
- Chesbrough, H.(2006). Open innovation: a new paradigm for understanding industrial innavation. Open innovation: Resarching a new paradigm, 400, 0-10.
- Chesbrough, H. and Crowther, A.K., (2006). Beyond high tech: early a dopters of open innovation in other industries. R&D management, 36(3), pp 229-236.
- Hisrich, R., Peters, M. and dea, S. (2005). Entrepreneurship Taut MC Grow. Hill Publicshing company fifth Edition, new York. 608.
- Krasnigi, B. (2007). Barriers to entrepreneurship and SMEs growth: The case of Kosovo. Journal of Developmental Entrepreneurship, 12(1), 37-55.
- Pervan. S., AL-Ansaari. Y., & XU. J.(2015). Environmental determinants- of open invoation in Dubai SMEs. Industrial marketing management, 50: 60-68.
- Popa. S., Soto-Acosta. P., Martinez-Conesa. I., (2017). Antecedents, moderators, and outcomes of innovation climate and open innovation: An empirical study in SMEs. Technological forecasting & Social Change, 118: 134-142.
- Rawals Vikas, Manis(2020). Covid-19, Lockdown: Impact on agriculture and rural economy, Agriculture, Covid-19, Featured Themes, Human Development, slider.
- Wang, C.H., Chang, C.H. and Shen, G.C.(2015). The effect of firm performance: Evidence from high- tech industry. Technological Forecasting and Social Change, 99: 222-230.